

Wprowadzenie do wyrażeń wymiernych - przykłady

Naukę o wyrażeniach wymiernych warto rozpocząć od dobrego zrozumienia wielomianów.

Wynika to z tego, że **wyrażenia wymierne** to ułamki, które mają w liczniku i mianowniku wielomiany.

Ponadto w mianowniku takiego ułamka (będącego wyrażeniem wymiernym) musi stać wielomian stopnia co najmniej równego 1. W praktyce oznacza to, że w mianowniku musi znajdować się wyrażenie z x -em.

Oto przykłady wyrażeń wymiernych:

Przykłady

1) $\frac{2}{x}$

To jest przykład bardzo prostego wyrażenia wymiernego. W liczniku stoi po prostu liczba 2 (czyli można powiedzieć, że jest to wielomian stopnia 0), a w mianowniku wielomian 1 stopnia – x .

2) $\frac{x - 1}{x + 2}$

To wyrażenie wymierne ma w liczniku wielomian $x - 1$, a w mianowniku wielomian $x + 2$. Oba wielomiany są stopnia 1.

3) $\frac{1}{x + 2}$

W tym przykładzie w liczniku jest wielomian równy 1. Jest to wielomian stopnia 0. W mianowniku mamy wielomian $x + 2$. Stopień tego wielomianu jest równy 1.

4) $\frac{(x - 1)(x + 5)}{x + 4}$

To wyrażenie wymierne ma w liczniku wielomian $(x - 1)(x + 5)$, a w mianowniku wielomian $x + 4$. Wielomian z licznika jest stopnia 2, a wielomian z mianownika jest stopnia 1.

5) $\frac{x^2 + 2x + 1}{x}$

To wyrażenie wymierne ma w liczniku wielomian $x^2 + 2x + 1$, a w mianowniku wielomian x . Wielomian z licznika jest stopnia 2, a wielomian z mianownika jest stopnia 1.

$$6) \frac{(x-1)(x+5)(x-6)(x+15)}{(x+4)(x+8)}$$

Oto przykład bardziej skomplikowanego (ale tylko z pozoru) wyrażenia wymiernego. Tutaj w liczniku mamy wielomian $(x-1)(x+5)(x-6)(x+15)$, a w mianowniku wielomian $(x+4)(x+8)$. Wielomian z licznika jest stopnia 4, a wielomian z mianownika jest stopnia 2.

$$7) \frac{x^3 + 2x^2 + 34}{6x^2 + 6}$$

A to jest przykład mało przyjemnego w analizowaniu wyrażenia wymiernego. Jest tak dlatego, ponieważ w liczniku mamy wielomian stopnia 3, który nie jest dany w formie iloczynowej (tak jak np. wielomian 4 stopnia w poprzednim przykładzie).